

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΜΕ 500+ ΛΕΞΕΙΣ | Με όπλο την ποίηση

Γράφει η Διώνη Δημητριάδου //

Η περιοδεία του δέους, Θεόδωρος Π. Ζαφειρίου, Andy's publishers

Ποικίλες οι αφορμές της ποίησης, καθώς η ποιητική έμπνευση εκκινεί από τον προσωπικό χώρο, τα προσωπικά βιώματα, αλλά συχνά, μέσω της δημιουργικής παρατήρησης, αντλεί τη θεματική της από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, κυρίως την τραυματική. Η δοκιμασία της πανδημίας, ελέω κορωνοϊού, οδήγησε πολλές γραφές (ποιητικές ή πεζογραφικές) στην αποτύπωση συναισθημάτων, εικόνων, σκέψεων, με κάποιες από αυτές να απέχουν πόρρω από την αισθητική μιας λογοτεχνικής έκφρασης, με κάποιες άλλες να δίνουν το έναυσμα για περαιτέρω σκέψη και για γνήσια συγκίνηση.

Ο Θεόδωρος Ζαφειρίου προσέγγισε τη θεματική αυτή με έναν ιδιαίτερο τρόπο, που, αν δεν αποκλείει, τουλάχιστον περιορίζει δραστικά την πρόκληση συγκίνησης, ενώ ταυτόχρονα, με ψύχραιμη σκέψη καταγράφει τις δύσκολες συνθήκες, παραπέμποντας σε έναν ιδιόμορφο

πόλεμο, που όσο θυμίζει κανονική μάχη, άλλο τόσο απομακρύνεται από κάτι παρόμοιο, συνιστώντας μια μοναδική περίπτωση.

Γιατροί, νοσηλευτές κι αναπνευστήρες
Και καθημερινές ανταποκρίσεις
Από το μέτωπο, όπως λένε, ενός πολέμου
Με αόρατο εχθρό. Ένας αόρατος εχθρός
Που δισεκατομμύρια βίντεο και φωτογραφίες
Πουθενά δεν μπορούν, έστω κατά τύχη
Ν' απαθανάτισουν. Τόσο λοιπόν
Δεν μας καταδέχεται ο θάνατος π' ούτε
Μάς δείχνει να δοξάσουμε το πρόσωπό του;
Κι όμως μάλλον δεν προσέξαμε καλά
Τις μάσκες και πως κι εκείνος
Με τους αναπνευστήρες αναπνέει
Και πόσο μοιάζουν τα σχιστά του μάτια
Κίτρινα φέρετρα ερμητικά κλειστά.
(«Νοσοκομειακά νέα»)

Χρησιμοποιώντας διακειμενικές συνδέσεις από τη λογοτεχνία (με καλύτερη τη συνειρμική σύνδεση με τη *Μεταμόρφωση* του Κάφκα) τη λαϊκή παράδοση του Καραγκιόζη, στίχους από τον Ελύτη, τον Καρυωτάκη, τον Πατρίκιου, τον Αναγνωστάκη, τον Σαββόπουλο (*μόνο Σταύρο με λευ/ μόνο Σταύρο*), την ελληνική μυθολογία, το θέατρο, κινηματογραφικές ταινίες, φτιάχνει τα δικά του ποιήματα (κατά κανόνα σύντομα), με εμβόλιμα κάποια πεζόμορφα, δημιουργώντας ένα ψηφιδωτό της πανδημίας, ή καλύτερα ένα παζλ, που επιζητά τη συμπλήρωσή του.

Το «κλειδί» για να συμπληρωθεί η γενική εικόνα βρίσκεται, κατά τη δική μου ανάγνωση, στην αίσθηση που σου δημιουργούν οι ποιητικές αποτυπώσεις. Αρκεί να εντοπίσεις, έστω και διαισθητικά, την αρχική ιδέα/ πρόθεση του ποιητή. Πίσω από όλα τα ποιήματα διαφαίνεται μια διάθεση σαρκαστική (με την αυτονόητη συνοδευτική ειρωνεία να αγγίζει και τον ίδιο ως μέλος του πάσχοντος συνόλου) σε μια απόπειρα να ξορκίσει το Κακό· δόκιμος τρόπος στη γραφή, αλλά, κυρίως, ένας εύσχημος τρόπος αυτοπροστασίας απέναντι στον όποιο φόβο ή τρόμο, εν προκειμένω απέναντι στο «δέος» που επικαλείται ο τίτλος της συλλογής, επιλέγοντας τη σωστότερη λέξη, ικανή να οδηγήσει στη σιωπή. Κι όμως εδώ η γραφή επιμένει.

Μήπως ποτέ
Μπορούσε να σε κάνει
Να νιώσεις
Κι αυτό που κατανοείς;
Πάρτε παράδειγμα
Έναν άνθρωπο,
Που δεν μπορεί πια
Ν' αναπνεύσει.
Ποιο ποίημα
Θα σε κάνει να τον νιώσεις.
Ακόμη κι αν αυτός ο ίδιος
Μπορούσε να το γράψει.

(«Το αναπνευστικό πρόβλημα των στίχων». Να προσέξουμε και το μοτο του ποιήματος, τους στίχους του Τίτου Πατρίκιου: *γιατί κανένας στίχος σήμερα/ δεν ανατρέπει καθεστώτα*)

Θεόδωρος Π. Ζαφειρίου

Δεν ξέρω αν η τελική γεύση που αφήνει αυτή η ποίηση έχει χρώμα μαύρο, σκοτεινό και απαισιόδοξο, ή αν καταφέρνει, με τον τρόπο της, να «ελαφρύνει» το ζοφερό τοπίο. Το ερώτημα, φυσικά, πηγαίνει λίγο πιο πέρα, αν μπορεί η ποίηση ως δημιουργία να δομήσει τον δικό της χώρο, μέσα στον οποίο όλα μεταλλάσσονται, ακόμη και τα πιο δυσοίωνα. Άλλωστε, από την ώρα που μπαίνει σε λέξεις ό,τι κακό συμβαίνει, σε προσωπικό ή σε συλλογικό επίπεδο, έχει αρχίσει η διαδικασία αντιμετώπισής του, με αδιάφορο ωστόσο, ή ασήμαντης αξίας, το αποτέλεσμά. Κάτω από αυτό το πρίσμα αν εκτιμηθεί η ποίηση του Ζαφειρίου, φέρει μέσα της τον σπόρο (όσο ευτελή και μικρό σε δύναμη) μιας ανανέωσης. Και αυτή εν τέλει είναι η αξία της.